

น้ำเล็ก ๆ ลอยในอากาศ (แอโรซอล, Aerosol) จึงไม่ควรมองข้ามปัญหาจากโรคที่อาศัยอากาศเป็นจุดเชื่อมโยง (Air Borne Disease) อ่านเพิ่มเติมในเอกสารอ้างอิงหมายเลข 3 และ 4 (กิจกรรมการสูบน้ำจากที่ต่ำเข้าไปสู่ที่สูง หรือการสร้างคลองประดิษฐ์คงไม่เกิดขึ้น หากเพียงแต่ผู้ที่เกี่ยวข้องเล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์ของทางน้ำไหลตามธรรมชาติ รวมทั้งการขุดลอกคูคลองเพื่อตอบสนองต่อธรรมชาติของน้ำที่ไหลจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำกว่า) อย่างไรก็ตามเรื่องโรคระบาดต่าง ๆ นั้น ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการป้องกัน (การใช้ปูนขาวในสุขาชั่วคราว และการลดภาชนะน้ำนิ่งด้วยวิธีการต่าง ๆ) และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านสุขอนามัยก็ได้วางแนวทางปฏิบัติหลังน้ำลดแล้ว

ระยะท้ายสุดในช่วงน้ำลดนั้น ทุกภาคส่วนคงเร่งทำความสะอาดและเก็บกวาดขยะกองโต ปัญหาฝุ่นละอองคงน้อยกว่าในช่วงเริ่มต้น หากแต่เป็นกลิ่นเหม็นอับ และปัญหาเชื้อราจากความชื้นที่สะสมภายในพื้นที่ ซึ่งการแก้ไขที่ง่ายที่สุด คือการทำให้พื้นที่แห้งและมีอากาศถ่ายเท แต่การเกิดน้ำท่วมขังเป็นเวลานาน วิธีดังกล่าวต้องใช้เวลาพอสมควรเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนจากเรื่องกลิ่นเหม็นอับและเชื้อรา และไม่มีใครอยากอยู่ร่วมกับเชื้อราเป็นเวลานาน ๆ เพราะเชื้อราอาจก่อให้เกิดอาการภูมิแพ้ โรคปอดอักเสบ เป็นต้น อีกทั้งเราสามารถรับเชื้อราได้ทั้งทางการสัมผัส และการหายใจ ดังนั้นคงต้องหาวิธีการกำจัดเชื้อราออกจากพื้นที่โดยเร็วที่สุด

เริ่มจาก (หากทำได้นะคะ) พรม ฝ้า พื้นนอน หรือวัสดุที่มีความพรุนนั้น ให้ทิ้งเลยค่ะ เพราะทำความสะอาดได้ยาก และเชื้อราอาจฝังตัวกลับมาใหม่ ถ้าบริเวณนั้นมีความชื้นอีก ขึ้นต่อไป คือทำให้พื้นที่ให้แห้งและอย่าเพิ่มความชื้นให้กับพื้นที่ เช่น งดการใช้เครื่องปรับอากาศ หรือการใช้อุปกรณ์ดูดความชื้น ในขั้นนี้แสงแดดและการระบายอากาศที่ดีเป็นตัวช่วยโดยธรรมชาติที่ดีมากค่ะ ถัดไปก็เป็นการกำจัดเชื้อราออกจากวัสดุประเภทไม่มีความพรุน เครื่องหนัง พลาสติก ไม้เนื้อแข็ง โลหะ แก้ว เป็นต้น ด้วยสารทำความสะอาด ซึ่งมีให้เลือกใช้มากมาย ตามความสาหัสจากเชื้อราที่เกิดขึ้น ตั้งแต่ น้ำส้มสายชู (ไม่ฆ่าสปอร์เชื้อรา) แอลกอฮอล์ โซเดียมไฮโปคลอไรต์ และไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นสารประเภทฆ่าเชื้อโรคที่เราใช้กันในครัวเรือน สุดท้ายก็ล้างทำความสะอาดด้วยน้ำหลังการฆ่าเชื้อรา และทิ้งให้แห้งค่ะ (รายละเอียดในเอกสารอ้างอิงหมายเลข 5)

หลังจากอ่านบทความนี้แล้ว คงไม่ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพของมลพิษทางอากาศล่องลอยติดตามเหมือนกับภาพน้องน้ำที่เราประสบกันมาอย่างยาวนานนะคะ แต่หวังให้เป็นส่วนเพิ่มความตระหนักในการรับรู้สิ่งที่เกิดขึ้นและวิธีการแก้ไขเบื้องต้น เพื่อให้ผ่านอุทกภัยครั้งนี้ไปอย่างปลอดภัย (การช่วยเหลือด้วยความรู้สึกเป็นจิตสำนึกที่ดีและมีอยู่ตลอดเวลาของคนไทย แต่ในเวลานี้เราคงต้องยอมรับบทบาทการช่วยเหลือ เกื้อกูลด้วยความรู้ให้เป็นส่วนหนึ่งในจิตสำนึกของคนไทยค่ะ) รวมทั้งมั่นใจว่าความสามัคคี และความร่วมมือจากทุกภาคส่วนสามารถทำให้ประเทศของเราเข้มแข็ง และพัฒนาก้าวหน้าสู่เวทีโลกได้อย่างยั่งยืนตลอดไป ●

เอกสารอ้างอิง

1. Rafson, H.J. (Editor) 1998. Odor and VOC control handbook. McGraw-Hill, New York.
2. Ruzer, Lev S. and N.H. Harley (Editors) 2005. Aerosols handbook: measurement, dosimetry, and health effects. CRC Press, Boca Raton.
3. Mari Rodríguez de Evgrafov, J.J. Walker, N.R. Pace, and M.T. Hernandez (2010) Molecular Source Tracking of Bioaerosols in the Quarantined Katrina Flood Zone, Aerosol Science and Technology, 44:3, 230-23
4. World Health Organization (WHO) “Flooding and communicable diseases fact sheet” http://www.who.int/hac/techguidance/ems/flood_cds/en/
5. Centers for Disease Control and Prevention (CDC) “Mold after a disaster” <http://www.bt.cdc.gov/disasters/mold/>
6. กฎกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง “การกำหนดมาตรฐานและวิธีการตรวจสอบกลิ่นในอากาศจากโรงงาน” พ.ศ. 2548